

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР КОГНІТИВНИХ І СЕМІОТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ І ПОЕТИКИ
УКРАЇНСЬКЕ ФУЛБРАЙТІВСЬКЕ КОЛО**

**МОВА - ЛІТЕРАТУРА - МИСТЕЦТВО :
КОГНІТИВНО-СЕМІОТИЧНИЙ
ІНТЕРФЕЙС**

**Матеріали Міжнародної наукової конференції
КНЛУ, Київ, 25-27 вересня 2014 р.**

**Київ
Вид. центр КНЛУ
2014**

Друкується за рішенням ученої ради
Київського національного лінгвістичного університету
протокол № 14 від 23 червня 2014 р.

**Мова - література - мистецтво : когнітивно-семіотичний інтерфейс :
Матеріали Міжнародної наукової конференції / КНЛУ, Київ, 25-27 вересня
2014 р. : [відп. ред. О. П. Воробйова]. - К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. - 144 с.**

*Це видання здійснено за підтримки Відділу преси, освіти та культури
Посольства США в Україні Точка зору, відображена у виданні, може не
співпадати з офіційною позицією уряду США.*

Збірник матеріалів конференції підготовлено в межах проекту міждисциплінарних студій, які охоплюють когнітивні і семіотичні дослідження художніх та мистецьких творів у їх взаємодії і взаємному впливі. Проект, започаткований Українською асоціацією когнітивної лінгвістики і поетики, спрямовано на вирішення питань, пов'язаних з розкриттям природи мовної та естетичної творчості, висвітленням інтерсеміотичної кореляції мовної, художньої і мистецької тропеї, співвіднесенням візуальних мистецтв і мовної когніції, окресленням лінгвосеміотичної специфіки виявів креативності мовної та дискурсивної особистостей. До збірника увійшли тези доповідей вітчизняних та зарубіжних фахівців з різних країн Європи, Азії, із США, Австралії та Росії. Збірник адресовано фахівцям-філологам, мистецтвознавцям, студентам та аспірантам філологічних факультетів, а також широкому колу читачів-гуманітарів.

The Conference Proceedings represent a multidisciplinary research project that embraces cognitive and semiotic studies of literary texts and works of art in their interaction and cross-influence. This project, launched by the Ukrainian Association of Cognitive Linguistics and Poetics, addresses the issues related to revealing the nature of linguistic and aesthetic creativity, highlighting intersemiotic correlations of verbal, literary and artistic tropes, bringing together visual arts and verbal cognition, displaying the semiotic specificity of linguistic and discourse personalities from their creativity perspective. The Proceedings include abstracts of the conference papers presented by Ukrainian researchers and foreign scholars from Europe, Asia, the USA, Australia, and Russia. The Book of Abstracts is intended for scholars of philology and arts, for students and doctoral students of philological departments, as well as a wide range of those who are interested in humanities.

Редакційна колегія: **О. П. Воробйова** (відповідальний редактор)
 Н. П. Ізотова
 І. В. Мейзерська

© УАКЛіП, 2014

© Вид. центр КНЛУ, 2014

ЧИ ЖИВ ХТОСЬ У МИЛОМУ МІСТЕЧКУ? :
ЕМПІРИЧНА РОЗВІДКА ЕФЕКТУ ВИСУНЕННЯ
В ПОЕЗІЇ Е. Е. КАММІНГСА

Чеснокова Г. В.

Київський університет імені Бориса Грінченка
ван Пір В.

Університет імені Людвіга Максиміліана, Мюнхен, Німеччина

Майже півстоліття тому у вивченні художнього тексту відбулася невеличка «стилістична революція»: наслідуючи ідеї російських формалістів і празьких структуралістів, які набули особливої популярності в європейському мовознавстві кінця 1960-х років, Дж. Ліч і Р. Фаулер запропонували більш чіткий, порівняно із тогочасним, підхід до аналізу тексту, що спочатку викликало неабиякий спротив з боку прихильників традиційного літературознавчого підходу

Одна з головних дискусій того часу точилася навколо поезії Е. Е. Каммінгса "Anyone lived in a pretty how town" («як хтось жив у милому містечку»), а особливу увагу вчених привертало явище висунення в тексті. У той час, як традиційна літературна критика не мала можливостей і інструментарію для того, щоб пояснити значні авторські девіації у синтаксисі й пунктуації, прибічники нової наукової парадигми, Грунтуючись на нових лінгвістичних моделях, змогли не тільки зануритися в авторську поетичну техніку й інтенції, але й водночас осмислити поетичний ефект, який така техніка спричинює, коли читач піддає вірш когнітивній обробці.

Спочатку дискусії точилися здебільшого навколо концептуального апарату й методів аналізу, а аргументи з боку як прихильників, так і критиків підходу залишалися певною мірою «філософськими». Того часу не було зроблено жодної спроби з'ясувати емпіричним шляхом, який ефект авторські девіації мають на читача, і саме в цьому вбачається наукова новизна як нового підходу (емпіричної стилістики), так і власне нашого дослідження.

У своїй роботі ми робимо спробу показати, що цінність художніх прийомів полягає саме у враженні, яке вони справляють на реципієнта тексту. Ми продемонструємо результати емпіричної розвідки читачького відгуку на поезію Е. Е. Каммінгса як в оригінальному, так і в маніпульованому варіанті - в якому навмисно було зібрано практично всі синтаксичні девіації. Учасниками експерименту стали студенти молодших і старших курсів, які вивчали англійську мову як іноземну. Респонденти, послуговуючись методом шкалування, реєстрували власну реакцію на групи запитань як до певних частин тексту, так і до поезії у цілому. Результати аналізу підтверджують ефект висунення у тексті Е. Е. Каммінгса на зазначену читачьку аудиторію.